

JARNÍ PŘEMÍTÁNÍ NAD POLITICKOU SCÉNOU

V průběhu posledních dvou měsíců jsem měl možnost sledovat hlasování o nedůvěře vládě ze strany opozice. Po jednání v Praze jsem měl volný večer a zašel jsem do poslanecké sněmovny, kde právě začínala mimořádná schůze. Strávil jsem na balkoně asi 4 hodiny a byl jsem překvapen, co jsem tak velmi zblízka viděl a slyšel. Druhé hlasování proběhlo tento pátek. Bylo o důvěře vládě, iniciováno vládní koalicí. I toto hlasování vláda ustála. Týden před tím jsem sledoval dění při demonstraci na Václavském náměstí. Z celé situace, která se nás musí jistě dotýkat, si pro sebe vyvozují některé závěry, s kterými bych se rád podělil i s těmi, kteří si třeba toto přemítání přečtou.

I když do zákulisí politiky mnozí z nás nevidíme, je zřejmé, že kroky, které současná vláda dělá, se dotýkají mnoha lidí v naší zemi. Těžkosti jistě prožívají mnohé další evropské národy. Je zajímavé, že v posledním období „padlo“ v Evropě 9 vlád. Ta poslední desátá nedostala důvěru v Rumunsku ve stejný pátek, ve kterém probíhalo hlasování o důvěře.

Je mi líto těch, kteří žijí na, nebo pod hranicí životního minima, nebo lidí bez práce. Kdykoli se lidem sníží z různých důvodů životní úroveň, jsou nespokojeni a budou se bránit. Je to zlé, pokud se sahá na podporu lidem nemocným, nebo postiženým. Byl jsem potěšen, jak se někteří představitelé politického života v Senátu vyjadřovali pozitivně o církvích, které jsou dle jejich poznání potřebné ve společnosti, jelikož konají dobrou službu na poli charitativním, sociálním. Z druhé strany krácením dotací, asi 200 sociálních zařízení muselo omezit, nebo ukončit svojí činnost. Je zřejmé, že většinu z nich provozovaly křesťanské církve. Jen Slezská diakonie byla nucena propustit několik desítek vyškolených a profesionálních zaměstnanců z důvodu krácení státních příspěvků do sociální oblasti a tím značně redukovala svoji službu.

Další oblastí, která je často kritizována, je nestejný přístup soudů, úřadů k lidem různých společenských vrstev. Je – li zřejmé, že se jedná jinak s lidmi „obyčejnými“, než s privilegovanými, vnáší to pocit bezmoci, nespravedlnosti, frustrace a nepokoj do společnosti. Jistěže mnoha chyb a nedostatků se dopustila naše vláda i koalice a zřejmě bude nucena některé věci korigovat, zmírňovat.

Zdá se zřejmé, že velikou chybou této koalice je nedostatek komunikace, vysvětlování postojů a priorit. Dokonce sám pan prezident Václav Klaus vyčítá této vládě neschopnost komunikovat. Přece základním principem účinného vládnutí, nebo spíše vedení, je dle odborníků na management a vůdcovství, právě schopnost argumentovat, komunikovat, hledat zdravý kompromis, diplomaticky „likvidovat své nepřátele“, tím že si je získáme za přátele, nebo se nás alespoň vynasnaží pochopit. Samozřejmě je naivní očekávat, že ve věci dvou politických konceptů – pravicové, nebo levicové politiky lze nalézt sblížení. Ale pokusit se najít společný jmenovatel, průsečík směrem ke společnosti, pro účinné vládnutí je zřejmě nezbytné. Nejlepší vize a principy bez schopnosti je účinně komunikovat na všech úrovních, budou působit kontraproduktivně a půjdou dříve, nebo později ke dnu. Ledaže vůbec nejde o vedení a řízení státu, ale především jen o moc a vliv. Pak hovořit o principech je zcela nemístné.

Stejní odborníci na oblast vedení nás učí, že vůdce musí pilně naslouchat, mít otevřené oči kolem sebe, ale v konečném důsledku se nemůže řídit radami, touhami a přáními těch, které vede. Musí mít jasný cíl, je – li přesvědčen, že je správný, následovat jej. K tomu patří i nezbytnost zachovat a naplnit kompetence, které jsou jednotlivým subjektům svěřeny. Správně citoval pan ministr zahraničí Schwarzenberg přísloví: „Ševče drž se svého kopyta“. Vláda je zodpovědná parlamentu, odborům

nepřísluší navrhnout demisi vlády a určovat, co má dělat. Vláda taky neodvolává a nenavrhuje změny ve vedení odborů, jí to nepřísluší. Proč tyto kompetence nejsou akceptovány na obou stranách? Proč odešli z „tripartity“. V rozhovoru s oponenty je jejich místo. Pokud nedokážou ovlivnit svými dobrými podněty současnou vládu, sami nehledají kompromisy, pak jsou stejně neschopní, jako ti, kterým to hlasitě vyčítají. Jsou neschopnými vyjednaváči. Při rozhovorech nejsou vidět, na náměstí jsou viditelní. Na své postoj v jiném uskupení mohou doplatit.

Samozřejmě kouzlo demokracie je ve svobodě slova. Lidé pokřikující a proklínající svoji vládu si neuvědomují, že právě využívají možnosti, pro které by je minulý komunistický režim tvrdě trestal. Možná to je jen detail, ale osobně jsem byl až pobouřen jedním ze vzkazů pro zemřelého zpěváka Kryla: „zas rejem držkou v zemi“. S radostí můžeme prohlásit, že „nerejem v zemi“. Máme se dobře, žijeme navzdory omezením a škrtkům stále v blahobytu, v porovnání s miliardami lidí v jiných oblastech. Slogany opozice o spálené zemi, o hladovém národě jsou velmi drzé, nevděčné a urážející. Proč zevšeobecňují. Je potřeba nazvat problémy jménem, ale ne znevažovat to, co je stále pěkné, rostoucí, mění se v našich očích pozitivně. Ano v celém kontextu se zdá, že znova „peníze jsou až na prvním místě“. Jsou důležité, ale taktéž je důležité duchovní bohatství, svoboda ve všech oblastech, vzájemné vztahy, nezištná pomoc, pokoj. Každý dobře vidící člověk za hodnoty, které v naší společnosti po roce 1989 můžeme hojněji a v pokoji budovat, může vzdát díky Pánu Bohu. Zároveň může být vděčný každé vládě, úřadu, institucím a církvím, které pomáhají uchovat, nebo rozvíjet hodnoty života.

Jsem přesvědčen, že ani opozice, ani lidé na náměstí nemají právo hovořit za celý „nespokojený“ národ. Mají právo vyjádřit svůj názor. Bude skvělé, když ho vyjádří kultivovaně, nemusí při tom křičet, proklínat a deplat důstojnost jiných. Možná, že to dělají podobně jako ti, kteří je pobízejí a stojí v pozadí a mnou si ruce, očekávají, až nadejde jejich hodina a změní se jejich opozice na dobré pozice.

Ještě jednu výtku mám pro naši opozici vlády, nejen vlády, ale všeho, co je proti jejich představám a choutkám. Možná se mýlím a mnohé jsem neslyšel a uniklo mi. V tom, co jsem slyšel, nikdy nezaznělo něco, co je pozitivní, co třeba omylem tato vláda udělala dobře. Žádný soudný, poctivý člověk nevěří, že všichni kradou, všichni jsou zkorumpovaní, země je spálená. Po hlasování se ptal redaktor programu ČT24 pana předsedy KSČM Filipa, zda tato vláda udělala něco dobře? Víte, co odpověděl? „Nic, ani jednu věc“. Sám se zkompromitoval před veřejností. Je to arogance, nebo úmyslné ponižování jiných na úkor vlastní schopnosti a neomylnosti? Velmi často se opozice zaštiťuje politickou kulturou. Politická kultura a kultivovanost mezi jiným znamená, že jsem ochoten uznat úspěch oponenta, vyjádřit vděčnost za dobré, seknout poklonu. To je znamením slušnosti, diplomacie, pokory. Při sledování obou nekonečných monologů opozice ve sněmovně jsem si uvědomil, jak je ve špatném a oplakaném stavu. Ani si neuvědomují, jak sami hluboko klesli. Kritizují, proklínají, chtějí být vtípní, a při tom urážejí, soudí dle sebe, nemají žádné zábrany, plivají po svých konkurentech, „neberou si servítky“. Paradoxně mně zaujal pan hejtman Rath. Všiml jsem si, jak se naučil kultivovaně hovořit. Nedíval se na poslance, ale často hleděl přímo do kamery. Ví, jak zapůsobit na televizní diváky. Mohlo to být docela poučné, ale jeho jízlivost a zlost zhatí i některé zajímavé postřehy. Člověka mimochodem napadne, zda to celé není jen „extempore“, odvrácením pozorností herců, kde smysl je zcela jiný. Při hlasování o nedůvěře vládě pozdě večer předsedající sněmovny upozornila poslance, že televizní kamery již jsou pryč, tedy mohou podstatně zkrátit své příspěvky.

Dovolím si použít biblické citáty, mimochodem i na jednání parlamentu v pátek jeden citát zazněl z úst doktorky teologie paní Klasnové. Uvedu jiné citáty: „Kdo soudí, bude souzen“. „Proč vidíš třísku v oku bližního a trám ve svém nevidíš?“ „Co člověk zasévá, to sklídí“. A jedno přísloví: „Kdo seje vítr, sklídí bouři.“ Jsou si vědomí ti „pracovití, schopní a poctiví“ poslanci, jak sebe s oblibou nazývají, že ta jejich tvrdá slova jsou setbou, která dříve, nebo později přinese ovoce? Sami již vládli, nepřesvědčili, to co často kritizovali, padlo na jejich hlavu. Přesto se vůbec nepoučili. Pokračují dál. Již mají několik důkazů a varování. Jeden z jejich předsedů to dělal stejně, jako dnes oni. Posmíval se, soudil, kritizoval, ovoce na sebe nedalo dlouho čekat. Taky se moc nepoučil, nepochopil...Isem přesvědčen, že každý z nás jsme již zakusili na svém životě, že opravdu, co sejeme, roste. Tím více, když se to děje veřejně, před zraky celého národa. To je velmi nebezpečná hra. Zaseté trní a hloží přinese stejné vícenásobné ovoce. Možná, že právě především z těchto důvodů je lepší, že nám ještě chvíli nebudou vládnout. Není zde žádná naděje na změnu politické kultury a nastolení větší prosperity, neboť „pýcha předchází pád“. Ještě jedna otázka se zde naskytuje, zda tito poslanci z obou táborů jsou skuteční nepřátelé, jak se to jeví z jejich útoků, nebo po tomto veřejném boji a získání bodů u veřejnosti, jdou společně jako kamarádi, posedět u piva. To by pak trochu mírnilo ovzduší zmaru, nepřátelství a zlosti. Pak se možná ani nejedná o pýchu, ale o pokrytectví této politické scény.

Poslední, co mně zaujalo po hlasování o důvěře vládě je slovem do našich křesťanských řad. Zaznělo z úst analytika pana Besta. Při hodnocení krizové situace ve světě, na otázku, kde je problém, řekl svoji pěknou češtinou s anglickým přízvukem: „Křesťané nejsou křesťanští, Židé nejsou židovští a muslimové nejsou muslimští...“ Jinak řečeno problém je v nás. Pro tento svět nejsme solí, ani světlem, jak nám to řekl náš Pán Ježíš. Je to oslovení od těch, kteří stojí „venku“ a sledují nás, hledají, kde je naděje pro tento svět. Jsou to lidé moudří, přemýšliví, ale nenalézají téměř nic tam, kde podle předpokladu by pomoc mohla být. Možná, že se důkladně nerozhledli, aby užili něco málo z Božího království, Kristovy přítomnosti a láskyplné pomoci pro potřebné. Možná tyto vzácné hodnoty dokážeme docela zastínit našim jednáním, postoji, nebo narušenými vztahy. Možná, že zde je klíč k obnově celé společnosti i církve. Kristus v nás, ta naděje slávy, aby svět uvěřil a poznal jeho lásku.

V závěru tohoto zajímavého rozhovoru v televizi zaznělo, že pokud se situace v našich zemích nezmění, existuje reálné nebezpečí, že někdo schopný vezme otěže vlády do vlastních rukou a zneužije situaci ve svůj prospěch.

Možná, že shrnutí mého přemítání by mohlo znít takto:

- Modleme se za v moci postavené
- Buďme vděční, pokojní a přející vůči lidem kolem nás
- Děkujme Pánu Bohu za dobu svobody, mnohých možností a milosti sloužit
- Hledejme možnosti, jak ve své blízkosti pomoci skutečně potřebným
- Nedejme se zviklat a zneužít lidmi toužícími realizovat své vlastní ambice
- Nesuďme, nekritizujme, ale žehnejme i našim nepřátelům
- Pokud je možné zjednat nápravu věci pokažených, zlých, zapojme se
- Povzbuzujme obdarované mladé a vyšleme je do politické arény, ať jsou příkladem
- Pokusme se najít odpověď na otázku, jak být jako křesťané pro tento svět „křesťanskými, jinak, jak být více jako Kristus - na pracovištích, ve školách, ve službách, rodinách? Možná, že na této odpovědi záleží budoucnost, spokojenost a prosperita naší společnosti i naší církve.

JEDNÁNÍ O DŮVĚŘE VLÁDĚ 27. 5. 2012

